

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ขณะที่สังคมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สมาชิกในสังคมจำเป็นต้องหางานสุจริตทำ เพื่อให้ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินมากพอสำหรับเลี้ยงตนเองและครอบครัวให้มีความสุขได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่แรงงานเหล่านี้อยู่ในสังคมของผู้มีงานทำ ต้องดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเองได้รับการยอมรับจากสังคมและเพื่อนร่วมงาน เพื่อจะได้มีความก้าวหน้าในอาชีพ ดังนั้น ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานทุกคนจึงจำเป็นต้องพัฒนาในวิชาชีพของตนเอง เช่นเดียวกับผู้ที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทย ซึ่งเป็นอาชีพบริการที่ต้องมีสัมพันธภาพกับบุคคล การนวดแผนไทยเป็นการนวดที่ทำให้ลูกค้ารู้สึกผ่อนคลายจากการทำงานหนัก หรือ ความเครียดเนื่องจากระบบอวัยวะในร่างกายทำงานผิดปกติ โดยใช้มือและเท้าสัมผัสกับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของลูกค้า จากสภาวะการณ์ของการแข่งขันทางธุรกิจประกอบกับแรงงานที่ทำอาชีพนวดแผนไทยมีมากขึ้น ผู้ที่เข้าสู่อาชีพแล้วต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถตลอดจนทักษะที่ลูกค้าพึงพอใจ ในเวลาเดียวกันผู้ประกอบการทุกคนควรให้การคุ้มครองและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง ซึ่งหากมองจะเห็นได้ว่าการส่งเสริมและคุ้มครองแรงงาน นวดแผนไทยยังไม่เด่นชัดในบางกลุ่ม เพราะหากต้องการใช้อาชีพนวดแผนไทยปูทางเพื่อสร้างความก้าวหน้าในชีวิตตลอดจนแข่งขันในตลาดระดับโลกได้ ต้องสร้างบรรทัดฐานที่ดีไม่มีใครสามารถลอกเลียนแบบ และเป็นที่ยอมรับของลูกค้าในตลาดที่อยู่ระดับสูงกว่าได้ ดังนั้นจำเป็นต้องส่งเสริมให้ แรงงานที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทยมีระดับฝีมือความสามารถใกล้เคียงกันทุกคน เพื่อแรงงานเหล่านี้สามารถเรียกร้อยค่าจ้าง และสวัสดิการที่เหมาะสมจากนายจ้างได้ ซึ่งหมายถึง มีวิถีชีวิตที่ดีจกดำรงชีพได้อย่างมีความสุขและมีรายได้ต่อเนื่องตลอดไป

การส่งเสริมและคุ้มครองแรงงานนวดแผนไทย มีแนวคิดและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานดังนี้

1. ทฤษฎี ERG
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ
3. แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ
4. แนวคิดการให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย
5. แนวคิดเกี่ยวกับการแพทย์ทางเลือก
6. ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

7. แหล่งเงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพ (ธนาคารออมสิน)

ทฤษฎี ERG

ด้วยแรงงานแต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกันและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ทำให้บางครั้งแรงงานเหล่านี้แข่งขัน แข่งแย่งสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อสนองความต้องการของตนเองจากแนวคิดของมาสโลว์ ความต้องการในด้านสังคม การเมือง เป็นลักษณะความต้องการที่อยู่ในระดับสูง ส่วนของกลุ่มมาร์กซิสต์ มีลักษณะของความต้องการที่เป็นสากล เช่น ความต้องการด้าน วัฒนธรรมและการคบค้าสมาคม เป็นต้น จะเห็นได้ว่าแนวคิดของสองกลุ่มนี้ คล้ายคลึงกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาขั้นสูงสุดของแรงงานในด้านศักยภาพ ด้านสติปัญญา ทักษะความคิด และบุคลิกภาพ สามารถนำมาใช้ในงานที่ตนทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สุรพล ปธานวนิช, 2547, น. 59)

จะเห็นได้ว่าทฤษฎี ERG คล้ายคลึงกับทฤษฎีความต้องการของ Maslow ซึ่งแรงงาน นวดแผนไทยและแรงงานทุกอาชีพมีความต้องการขั้นพื้นฐานที่เหมือนกัน ดังนี้

1. ความต้องการที่จะมีชีวิตรอด (Existence Needs) แรงงานทุกประเภทมีความต้องการที่เหมือนกัน คือ ต้องการมีชีวิตรอดในสังคม เพื่อสนองความต้องการเบื้องต้นของร่างกายมนุษย์เราจึงได้พยายามทำทุกวิถีทางหรือทำงานทุกประเภทเพื่อดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ในเวลาเดียวกันเมื่อทำงานแล้ว ต้องการได้รับความปลอดภัยทางร่างกายและชีวิต หากอยู่ในสถานประกอบการต้องการให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างที่เป็นธรรม ต้องการความมั่นคงในหน้าที่การงาน คือ ได้รับหลักประกันหรือตกลงเรื่องการว่าจ้างอย่างชัดเจน และชี้แจงสภาพการทำงานอย่างครบถ้วน เช่น เวลาเข้า-ออกในการทำงาน เวลาพัก วันหยุด และค่ารักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วย เป็นต้น

2. ความต้องการการสัมพันธ์ (Relatedness Needs) ถือได้ว่าเป็นความต้องการของแรงงานทุกประเภทในด้านสังคม เพื่อจะได้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลภายในครอบครัวของตนเอง โดยเฉพาะอาชีพที่เป็นการให้บริการทุกประเภท ต้องพบปะกับลูกค้า และต้องทำงานประสานกับเพื่อนร่วมงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในงาน จะเห็นได้ว่าคนเราสามารถทำงานคนเดียวได้ ต้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นตลอดเวลา โดยพบว่าความพอใจและความสุขของคนทำงานทุกคนเกิดขึ้นได้เมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. ความต้องการเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) แรงงานที่มีงานทำทุกคนต้องการได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับต้นทุนที่ตนเองได้ลงทุนไป ทำให้ต้องหาหนทางที่จะผลักดันตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ โดยแสดงความสามารถให้นายจ้างเห็นถึงการทำงานที่มีสมรรถภาพของตน พยายามที่จะผลักดันตนเองให้รู้จักการพัฒนาในอาชีพนั้น ๆ เพื่อความเจริญก้าวหน้าในงาน และความสำเร็จในชีวิต ด้วยความก้าวหน้าในอาชีพของแต่ละคนต้องมีการแข่งขันกัน ทำให้แรงงานทุกประเภทดิ้นรนให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ส่งผลให้เกิดการแข่งขันนั้นเป็นไปตามกลไกของธุรกิจของการค้า คือ มีทั้งผู้แพ้และผู้ชนะที่ยอมรับกันได้ ทำให้ทุกคนที่มีงานทำจะต้องแสวงหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนให้เกิดความพึงพอใจของนายจ้าง (สุรางค์รัตน์ วศินารมณ, 2540, น. 54)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ

เหตุผลที่ว่าเมื่อเกิดมาแล้วมีชีวิตรอดตลอดถึงเป็นบุคคลที่มีคุณค่าในสังคมนั้น ต้องสร้างค่าให้ตนเองโดยเป็นบุคคลที่มีงานทำ จะเห็นได้ว่าแรงงานทุกประเภทมีองค์ประกอบหลายประการในการเลือกประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้และนำมาเลี้ยงดูครอบครัว ดังนั้น แรงจูงใจที่ทำให้คนเลือกอาชีพย่อมขึ้นกับเหตุผลส่วนบุคคลหรือบางครั้งขึ้นอยู่กับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม การเมือง เศรษฐกิจ แรงงานบางคนมีความคาดหวังและตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ ตั้งแต่เด็ก ขบวนการในการเลือกอาชีพนั้นบางครั้งบุคคลจำเป็นต้องมีความเข้าใจความถนัดของตนเอง ความรู้ความต้องการของอาชีพนั้น ๆ เพื่อนำความสำเร็จมาสู่อาชีพตลอดจนสร้างโอกาสความเจริญก้าวหน้าและรายได้ การเลือกประกอบอาชีพอย่างฉลาด จำเป็นต้องมีความรู้เรื่องต่าง ๆ หลายประการ คือ รู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ โดยเฉพาะการรู้จักตนเองในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะได้พิจารณาคูณสมบัติของตนให้เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ ที่เลือก แต่ละอาชีพต้องการบุคคลที่มีแบบอย่างที่มีลักษณะพิเศษของความรู้ ความสามารถ ความสนใจ และลักษณะเฉพาะตัว

ดังนั้น อาชีพแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกัน อาชีพบางอย่างอาจเหมาะกับบุคลิกภาพของคนหนึ่ง แต่อาจไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของอีกคนหนึ่ง การเลือกประกอบอาชีพจำเป็นต้องเหมาะสมกับคุณลักษณะของแต่ละบุคคล ดังนั้นการรับรู้ตนเองในด้านต่าง ๆ จึงจำเป็นมาก ได้แก่ คุณลักษณะความสนใจ ความถนัด เพราะหากรับรู้เกี่ยวกับตนเองมาก ย่อมทำให้รู้จักตนเองมากด้วย เมื่อรู้จักตนเองมากการเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

ย่อมเป็นไปได้สูง ถ้าได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของตนจะเกิดความพึงพอใจในอาชีพ เอาใจใส่ในงานนั้น ๆ ตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้น ส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงานต่อไป (“รายชื่อผลงานวิจัย,” ออนไลน์, 2550)

แนวคิดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลเพื่อการเข้าสู่อาชีพนั้นแตกต่างกัน ทำให้แต่ละคนพยายามศึกษาแขนงวิชาที่สูงกว่าความรู้เดิมเพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่ประสบผลสำเร็จและมีศักยภาพของตนเองที่พึงตนเองได้ เช่น การวางแผนในความคิด การปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและความยั่งยืนในอาชีพ เป็นต้น

ตามแนวคิดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพในการประกอบอาชีพนั้น จะต้องพิจารณาตามความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล ทั้งนี้ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในอาชีพนั้นอย่างแท้จริงเพื่อถ่ายทอดให้กับผู้ที่ต้องการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ชัดเจน จะเห็นได้ว่าการพัฒนานั้นเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง (Continuing process) เพื่อที่จะได้เห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนดังนั้น การพัฒนาต้องดำเนินไปตามลำดับหรือขั้นตอน คือ จากระดับหนึ่งไปอีกระดับหนึ่ง โดยต้องสร้างความพร้อมด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว จะเห็นได้ว่าการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพให้มีความก้าวหน้าสามารถแบ่งได้ ดังนี้

- การฝึกทักษะอาชีพ เป็นการฝึกอาชีพหลักสูตรสั้นเพื่อที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้

- การพัฒนาอาชีพ บุคคลที่อยู่ในกลุ่มอาชีพเดียวกัน รวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และแสวงหาการพัฒนาในลักษณะต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้อาชีพนั้นมีกลไกที่ดีขึ้น โดยมีวิทยากรมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว เพื่อสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของตน

- การพัฒนาอาชีพด้วยเทคโนโลยี เป็นการจัดการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนาอาชีพเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และนำมาประกอบในอาชีพได้ (“การศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ,” ออนไลน์, 2550)

แนวคิดการให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย

เนื่องด้วยประเทศไทย เป็นประเทศที่กำลังพัฒนาและเป็นประเทศที่อยู่ในยุคทุนนิยม ประชาชนที่ก้าวสู่ตลาดแรงงานมีหลากหลาย ประกอบด้วย แรงงานที่เป็นแรงงานเด็ก แรงงานหญิงแรงงานผู้สูงอายุ ซึ่งแรงงานเหล่านี้ไม่ได้รับการคุ้มครองดูแลจากรัฐอย่างชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายอย่าง เช่น การเรียกร้องค่าจ้างขั้นต่ำ การถูกไล่ออกโดยไม่มีเหตุผล ไม่ได้รับค่าชดเชยเมื่อสถานประกอบการเลิกกิจการ และการไม่ได้รับค่าตอบแทนขั้นต่ำที่กฎหมายวางไว้ เป็นต้น ทำให้แรงงานบางกลุ่มต้องทนทุกข์กับสภาพการทำงานที่ไม่ได้มาตรฐาน โดยไม่ได้รับการดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นแนวคิดการคุ้มครองตามกฎหมายควรเป็นแนวคิดที่นำมาใช้ในประเทศกำลังพัฒนา(ประเทศไทย) จากการดูแลคุ้มครองที่ไม่ทั่วถึงทำให้คนหลายชนชั้นไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ประกอบกับรัฐไม่สามารถจัดบริการทางสังคมให้ประชาชนอย่างเพียงพอ ทำให้รัฐต้องเข้ามาแทรกแซงโดยใช้อำนาจทางกฎหมาย เพื่อให้นายจ้างจัดสวัสดิการแก่ลูกจ้างตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้ออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานขึ้นมา โดยกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการใช้แรงงาน กำหนดการจ่ายตอบแทนในการทำงาน จัดระเบียบเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อให้ ลูกจ้างทำงานด้วยความปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยดี และได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการตามสมควร ซึ่งในเวลาเดียวกันนายจ้างควรกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานให้สอดคล้องกับกฎหมาย คุ้มครองแรงงานและเหมาะสมกับประเภทของกิจการ วินัยและโทษทางวินัยที่กำหนดไว้ในข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ควรมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมพฤติกรรมของลูกจ้างให้ทำงานด้วยความราบรื่นปลอดภัย และไม่เกิดความเสียหายแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (เกษมสันต์ วิจารณ์, 2548, น. 79)

แนวคิดเกี่ยวกับการแพทย์ทางเลือก

จากคำกล่าวที่ว่า “ออกกำลังกายบ่อย ๆ จะทำให้เลือดลมหมุนเวียนดี” คำว่าเลือดลมไม่ได้หมายถึง เลือดและลม แต่ต้องมองให้ลึกลงไปจะเห็นได้ว่าสิ่งที่กล่าวนั้นคือ พลังที่อยู่ในเลือดลมที่เป็นพลังสุขภาพที่อยู่ในร่างกายของคนเราเพื่อนำไปหล่อเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย กรมการแพทย์จีนและกรมการแพทย์อินเดียกำหนดเส้นทางของพลังคล้ายกัน กรมการแพทย์ทางเลือก กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย ได้กำหนดแนวทางดำเนินงานไว้ดังนี้ คือ การแพทย์แผนจีน เป็นการกระทำต่อร่างกายมนุษย์โดยการตรวจรักษา บำบัดและฟื้นฟู และ

การแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ เป็นการรักษาทางกายภาพ ประกอบด้วย การนวด การกดจุด (สุพาณี เสมสุขกรี, 2548, น. 8)

การนวดถือได้ว่าเป็นการสัมผัสอีกวิธีหนึ่งที่กระตุ้นการเดินของพลัง ส่วนของจีนใช้การฝังเข็ม การออกกำลังกาย เช่น ไทเก๊ก และรำมวยจีน เป็นต้น (มานพ ประภาษานนท์, 2547, น. 15) ศาสตร์ของสุขภาพทางเลือกส่วนใหญ่ เป็นการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม โดยแบ่งเป็นกลุ่มศาสตร์และกลุ่มเทคนิค ดังนี้ (พิมพ์ภักดิ์ แหล่งสนาม, 2544, น. 12)

1. ศาสตร์รากฐานหรือเรียกอีกอย่างว่าการแพทย์พื้นบ้าน เนื่องจากการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง และมีการบำบัดหรือรักษาเยียวยาที่สืบทอดมาเป็นแพทย์ประเพณี
2. การนำพืชสมุนไพรมาทำเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพร เป็นศาสตร์แบบแผนที่ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ได้แก่ ข่า ตะไคร้ เหง้าขิง ใบส้มป่อย และมะกรูด เป็นต้น
3. ศาสตร์ที่ใช้กระบวนการทางอาหาร และโภชนาการเพื่อป้องกันการเกิดโรคเจ็บป่วยหรือสกัดไม่ให้เกิดโรค ได้แก่ รับประทานข้าวซ้อมมือจะได้ไม่เป็นเหน็บชา รับประทานใบตั่งไธ้จะลดความดันโลหิตและรับประทานกระเทียมเพื่อลดไขมันในเลือด
4. ศาสตร์ที่เห็นความสำคัญศักยภาพของจิตใจที่มีผลกระทบต่อร่างกาย ซึ่งเป็นรากฐานของแพทย์แผนประเพณี ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างร่างกายและจิตใจ
5. ศาสตร์ที่ใช้ยา และวัคซีนที่ยังไม่ได้รับการยอมรับจากองค์รวมของแพทย์ เช่น การอบไอน้ำ และการทำหน้าขาว (AHA) เป็นต้น
6. ศาสตร์ที่ใช้การสัมผัสหรือใช้เครื่องมือในการบำบัดโรค ได้แก่ การนวด การกดจุด โดยการสัมผัสเพื่อช่วยรักษา และการประคบสมุนไพร
7. ศาสตร์ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสนามแม่เหล็ก เช่น การกระตุ้นฝังเข็มด้วยไฟฟ้า และการส่งคลื่นไฟฟ้ากระตุ้นกล้ามเนื้อ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าในปัจจุบัน ประชาชนมีทางเลือกในการรักษาพยาบาลมากขึ้น บางครั้งในการรักษาโรคไม่สามารถใช้ยาแผนปัจจุบันได้อย่างเดียว บางอย่างต้องใช้การบำบัดด้วยการนวดแผนไทย และใช้สมุนไพรควบคู่ไปด้วยเพื่อบรรเทาอาการของโรค หรือเป็นวิธีรักษาให้อาการดีขึ้น ซึ่งในการรักษาโรคแบบนี้มิใช่จะหายขาดภายในครั้งเดียว ต้องกลับมารักษาซ้ำโดยอาจจะทั้งระยะเวลาในการนวดเพื่อดูพัฒนาการของกล้ามเนื้อประกอบด้วย

ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับการศึกษาเรื่องนี้ ได้แก่

สุภาภรณ์ กมลสุธรรม (2544, น. 63-72) ศึกษาความคาดหวังของผู้เข้ารับการฝึกอาชีพหลักสูตรระยะสั้นในวิทยาลัยสารพัดช่าง พบว่าผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่คาดหวังเรื่องการมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีกิจการเป็นของตนเอง ต้องการพัฒนาศักยภาพ เพิ่มทักษะ หลังจากได้รับการฝึกอาชีพ ต้องการมีสัมพันธภาพกับบุคคลรอบข้าง และต้องการการคุ้มครองดูแลจากรัฐหรือนายจ้างอย่างทั่วถึง

พิมพ์ภักดี แผล่งสนาม (2545, น. 46-50) ศึกษาการฝึกอบรมการนวดแผนไทยกับการสร้างโอกาสทางอาชีพ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องการมีงานทำ พัฒนาอาชีพ และมีรายได้ ความคาดหวังต่อการมีงานทำมีค่าเฉลี่ย 2.44 ความคาดหวังในการพัฒนาและเปลี่ยนอาชีพเพื่อเพิ่มทักษะเพิ่มคุณค่าให้แก่ตนเองมีค่าเฉลี่ย 2.82 การสนับสนุนและคุ้มครองแรงงานนวดแผนไทย คือ ออกใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะให้แก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมนวดแผนไทย และผ่านการสอบปรับระดับฝีมือแรงงานระดับ 1 จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งการออกใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะนั้นมีเจตนารมณ์เพื่อช่วยควบคุมและป้องกันมิให้แรงงานนวดแผนไทยบางกลุ่มแอบอ้างขายบริการทางเพศ และสร้างมาตรฐานของการนวดแผนไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาของไทยที่มีคุณค่า ตลอดจนสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทยอีกด้วย

จากการสัมภาษณ์ของผู้ศึกษาแรงงานนวดแผนไทยซึ่งเป็นสตรีพบว่า แรงงานนวดแต่ละคนมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ไม่เท่ากัน แรงงานนวดบางคนไม่เคยทำงาน บางคนเคยเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการ ไม่มีอิสระในการทำงาน ทำให้แรงงานเหล่านี้เลือกฝึกอบรมวิชาชีพนวดแผนไทยเพราะบางคนต้องการมีอิสระในการประกอบอาชีพ เมื่อฝึกอบรมจบแล้วไปประกอบธุรกิจของตนเอง บางคนเลือกฝึกวิชาชีพเพราะมีความคิดที่ว่าอาชีพนวดแผนไทยเป็นอาชีพที่ไม่ต้องลงทุน ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ ไม่ต้องมีทักษะและความสามารถในอาชีพมาก และมีรายได้สูง บางคนเลือกเพราะอาชีพนวดแผนไทยเป็นการสร้างบุญกุศล เป็นอาชีพที่ภูมิใจ เพราะสามารถช่วยให้ผู้ที่เจ็บป่วยมีสุขภาพที่ดีขึ้น หรือบางคนหายจากโรคประจำตัว เช่น โรคความเครียด โรคปวดท้องประจำเดือน โรคปวดข้อ และโรคอัมพฤกษ์ เป็นต้น

แรงงานนวดแผนไทยบางคนเล่าว่า ก่อนเข้ารับการฝึกอาชีพ ครอบครัวของตนเองค่อนข้างลำบาก บางคนสามีหาเลี้ยงครอบครัวคนเดียว บางคนแยกทางกับสามีและต้องรับภาระ

ในการเลี้ยงดูบุตร บางคนตกงาน บางคนมีปัญหาเรื่องสุขภาพ เช่น มีน้ำหนักมากเกินมาตรฐาน และมีปัญหาหัวใจเสื่อม เป็นต้น ซึ่งในช่วงที่ฝึกอาชีพระหว่างเรียนตามหลักสูตรต้องไปนวดให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ผู้ที่ฝึกอาชีพด้วยกัน เมื่อไปนวดพบว่าตนเองมีความสุขที่สามารถทำให้นุคคลที่ตนนวดมี สุขภาพดีขึ้น แรงงานนวดบางคนสัมผัสได้ว่าเมื่อก่อนตนเองมีปัญหาเรื่องสุขภาพแต่เมื่อได้ฝึกนวดอย่างจริงจัง น้ำหนักที่เกินก็ลดลง สุขภาพดีขึ้นเพราะรู้สึกว่าการนวดเป็นการฝึกสมาธิในการคิดหรือการทำงาน แรงงานนวดส่วนใหญ่วางแผนว่าหลังจากจบการฝึกอบรมแล้วจะไปทำงานนวดตามที่ตั้งใจไว้ บางคนวางแผนเปิดร้านของตนเอง บางคนต้องการหาประสบการณ์โดยไปสมัครเป็นลูกจ้างของร้านนวดแผนไทย หรือฝึกงานตามสถานที่ที่ให้บริการนวดแผนไทย

จากการติดตามผลของศูนย์ฯ พบว่าแรงงานนวดแผนไทยที่จบการฝึกอบรมวิชาชีพส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในอาชีพ บางคนมีรายได้เพิ่มขึ้น บางคนพัฒนาจากลูกจ้างไปเป็นเจ้าของกิจการบางคนไปสอบปรับระดับฝีมือแรงงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานแล้วไปทำงานในต่างประเทศโดยสามารถเรียกค่าตอบแทนตามฝีมือของตนได้ และจากการติดตามผลยังพบอีกว่าแรงงานนวดแผนไทยบางคนต้องเลิกอาชีพนี้ เนื่องจากปัญหาสุขภาพ หรือไม่มีทักษะการนวดที่ดี นอกจากนั้น ปัญหาที่พบ คือ ความไม่เข้าใจของลูกจ้างเกี่ยวกับทักษะการนวดของหมอนวดแต่ละคน หมอนวดที่เป็นลูกจ้างบางคนถูกนายจ้างเอาเปรียบเรื่องค่าจ้างและสวัสดิการ บางคนไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ เพราะลูกจ้างคิดว่าหมอนวดต้องมีความชำนาญพอที่จะทำให้ตนหายปวดเมื่อยได้ แต่ปรากฏว่าไม่เป็นอย่างที่ลูกจ้างตั้งความหวังไว้ ทำให้หมอนวด ตกงาน ดังนั้นเพื่อให้แรงงานในวิชาชีพนวดแผนไทยนี้มีความก้าวหน้าในอาชีพและมีมาตรฐานในการนวดที่ดีสามารถเข้าสู่ตลาดระดับโลกได้ หมอนวดเสนอแนะว่าหน่วยงานที่ฝึกอบรมควรเปิดหลักสูตรตั้งแต่ขั้นเตรียมร่างกายก่อนจะมาทำอาชีพ ทักษะขั้นพื้นฐานควรฝึกสอนบุคลิกภาพที่เหมาะสมของผู้ที่จะทำงานบริการ และจรรยาบรรณเบื้องต้นที่ผู้ประกอบการอาชีพนวดต้องรู้ การ คัดกรองที่ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้าง การได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายด้วยตลอดจนสร้างมีมาตรฐานฝีมือที่สามารถเทียบเท่ากับแรงงานในประเทศอื่น ๆ และส่งเสริมความรู้รูปแบบใหม่ ๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการนวดแผนไทยได้ เช่น การนวดแบบสปา การนวดแบบรักษาหุ่นหรือรูปร่างของคนหลังคลอดบุตร และการนวดแบบดูแลผิวพรรณ เป็นต้น

แหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ

จากการที่รัฐบาลชุดปัจจุบัน (พล.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) สนับสนุนให้มีแปลงสินทรัพย์เป็นทุน และการส่งเสริมธุรกิจแบบ SME ซึ่งจะพบได้ว่าธนาคารออมสินเป็นอีกธนาคารหนึ่งที่สนับสนุนเงินทุน หรือการให้กู้ยืมเงินไปประกอบอาชีพ ในหมวดสินเชื่อที่ว่าด้วยการกู้ยืมเงินเพื่อผู้ประกอบการรายใหม่ประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้กู้

1. เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมจากหน่วยงานราชการ/หน่วยงานเอกชนที่หน่วยราชการรับรอง หรือมีประสบการณ์พื้นฐานในอาชีพที่จะประกอบการ
2. ไม่เป็นลูกค้าสินเชื่อของธนาคารประชาชน หรือโครงการสินเชื่อธุรกิจห้องแถวในขณะนี้
3. มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ แล้วเมื่อรวมอายุผู้กู้กับระยะเวลาชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน 60 ปี
4. เป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่แน่นอน สามารถติดต่อได้
5. มีสถานที่ประกอบอาชีพที่แน่นอน
6. ประกอบธุรกิจที่ก่อให้เกิดรายได้
7. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR บวกเพิ่มร้อยละ 2
8. ระยะเวลาชำระเงินกู้ ไม่เกิน 5 ปี (60 เดือน)

คุณสมบัติผู้ค้ำประกัน

1. อายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และเมื่อรวมอายุผู้ค้ำกับระยะเวลาชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน 60 ปี
2. เป็นข้าราชการดำรงตำแหน่งระดับ 5 ปีขึ้นไป/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานองค์กรของรัฐที่มีรายได้ 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน
3. หลักทรัพย์อื่น ๆ /สมุดฝากเงินรวมกันทุกประเภท
4. ที่ดินพร้อมทรัพย์สิน พร้อมสิ่งปลูกสร้าง
5. หลักประกันตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

จะเห็นได้ว่าการประกอบธุรกิจหลายประเภท จำเป็นต้องมีเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ ซึ่งบางครั้งผู้ประกอบการต้องเสาะแสวงหาเงินกู้ที่มีดอกเบี้ยต่ำ เช่นเดียวกับผู้ที่ประกอบอาชีพนวดแผนไทย เมื่อมีความประสงค์จะประกอบธุรกิจส่วนตัวก็ต้องค้นคว้าหาแหล่ง

เงินกู้มาเพื่อใช้ในธุรกิจของตนเอง เพื่อขยายธุรกิจของตนเองหรือเพื่อยื่นยัดให้ธุรกิจของตนเอง
อยู่ได้ภายใต้สภาวะเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ธนาคารออมสิน, 2549)

กรอบแนวคิดในการศึกษา

